

Lidi více trápí chronické střevní záněty

Chronickým střevním zánětem trpí kolem 45 tisíc Čechů a Češek, to je o deset tisíc víc než před deseti lety.

Mezi chronické střevní záněty se řadí Crohnova choroba, což je chronické onemocnění zažívacího traktu, a ulcerózní kolitida, tedy chronické onemocnění střevní sliznice.

Crohnovu chorobou v ČR trpí přibližně 20 tisíc lidí, to je oproti roku 2005 nárůst o 44 procent.

Střevní záněty ročně postihnou přibližně šest tisíc pacientů a počet postižených narůstá

MUDr. Petr Blafák

Ulcerózní kolitida postihuje asi 25 tisíc pacientů, což je o 20 procent víc než před deseti lety.

„Střevní záněty ročně postihnou přibližně šest tisíc pacientů a počet postižených narůstá,“ říká MUDr. Petr Blafák z Nemocnice sv. Zdislavy, kterou provozuje společnost Mediterra.

Zánět je zřejmě způsoben imunitní reakcí, která je nesprávně cílena na vlastní buňky.

„Za neznámých okolností slouží imunitní reakce k obraně organismu. Někdy se tyto reakce mohou obrátit proti vlastnímu tělu. V poslední době se proto hlavní pozornost při výzkumu vzniku chronických střevních zánětů ubírá k zjištění, co je příčinou změných imunitních mechanismů,“ vysvětluje MUDr. Petr Blafák. Jedná se především o tyto faktory:

- **Spatné stravovací návyky** – k rozvoji střevních zánětů může přispět nízký obsah vlákniny a rybích olejů v potravě.

- **Dědičné předpoklady** – v rodinách, kde se někdy z ro-

Ilustrace: foto: Perimedia.cz

rem střevních zánětů vyskytla, je vyšší pravděpodobnost postižení.

- **Psychické faktory** – stres, dlouhodobé napětí, nespokojenost, hádky a problémy v mezilidských vztazích mohou mít vliv na průběh onemocnění.

- **Kouření** – kuřáci mají vyšší riziko, že onemocní Crohnovou nemocí.

- **Spánkové problémy** – nespávaní jsou jak kolenní a kyčelní klouby, tak i obratle a drobné klouby.

- **Postižení žlučových cest** – velmi závažné komplikace, mezi

Nejčastěji se chronické střevní záněty zjistí mezi 20. a 40. rokem života, ale není výjimkou,

že jsou mezi pacienty i děti. Nemoci nemají ustálený průběh. Často se střídá období uputných průjmů, bolestí břicha a teplot a období klidu. Objevují se i příznaky, které nepostihují trávicí systém, ale další tkáně. Tyto projevy mohou být jednou z prvních známek počínajícího onemocnění. Jde o:

- **Kloubní postižení** – napadeny jsou jak kolenní a kyčelní klouby, tak i obratle a drobné klouby.

- **Postižení žlučových cest** – velmi závažné komplikace, mezi

kté patří záněty žlučových a onemocnění jater.

- **Postižení oka** – záněty rohovky a duhovky mohou vést až k těžkému postižení zraku.

- **Afty** – vyskytují se často u pacientů s Crohnovou nemocí, mohou být jedním z prvních příznaků nemoci.

- **Kožní vyrážky** – na kůži bérů a předloktí mohou vznikat bolestivé, zarudlé vyvýšeniny, které se mohou objevit i na dalších místech těla.

„Všechny tyto příznaky musí být pro pacienta signálem k to-

mu, aby navštívil lékaře,“ upozorňuje MUDr. Petr Blafák z Nemocnice sv. Zdislavy.

Crohnova nemoc si nevybírá

Crohnova nemoc i ulcerózní kolitida probíhají v několika fázích.

„U některých pacientů je ovšem průběh onemocnění natolik závažný, že musíme ihned přistoupit k chirurgickému odstranění části nebo většiny tlustého střeva,“ varuje MUDr. Petr Blafák a dodává: „Následně se často

Co je co

Ulcerózní kolitida

Chronické onemocnění střevní sliznice.

Začíná obvykle postižením konečníku a omezuje se na tlusté střevo

Poškozuje sliznici a působí závažné změny a vředy na jejím povrchu

Crohnova nemoc

Chronické onemocnění zažívacího traktu, které je způsobeno zánětem probíhajícím ve střevní sliznici

Může postihnout kteroukoli část trávicího traktu – nejčastěji tenké střevo (50 %), tlusté střevo (30 %) a vzácně jícnu nebo ústní dutinu (5 %)

setkáváme s fází onemocnění, kdy příznaky prakticky vymizí. Ze zkušenosti ale můžeme předpokládat, že se onemocnění znovu vrátí.“

Léčba a dieta

Pro léčbu Crohnovy nemoci a ulcerózní kolitidy v současnosti neexistuje lék na příčinu choroby. Kombinují se protizánětlivé léky, hormonální terapie, léčba potlačující nežádoucí imunitní reakce, biologická léčba a často je nutné přistoupit také k chirurgickému řešení.

Je nutné dodržovat dietu, která je podstatnou součástí léčby. Vyvážená strava by měla obsahovat dostatek vlákniny, která podporuje činnost bakterií a pomáhá střeva očistovat. Ve stravě by neměly převažovat živočišné tuky nad rostlinnými.

Stranu připravil
Václav Pergl